

**Вінницький обласний комунальний
гуманітарно-педагогічний коледж**

**Програма
вступного випробування
з географії
(тести)
для вступників на основі повної
загальної середньої освіти**

Вінниця – 2018

Програма вступного випробування «Географія» для вступників, які вступають на основі повної загальної середньої освіти

Укладач: Книжник О.В., викладач природничих дисциплін Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

Михальова Л.І., викладач природничих дисциплін Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

Програму обговорено і схвалено на засіданні циклової комісії викладачів природничих дисциплін (протокол № 7 від 23.02.2018).

**Вінницький обласний комунальний
гуманітарно-педагогічний коледж**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

_____ К.Ф. Войцехівський

«___» _____ 2018 р.

**Програма
вступного випробування
з географії
(тести)
для вступників на основі повної
загальної середньої освіти**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Загальноосвітня цінність географії, полягає у формуванні світоглядного розуміння природи Землі, її географічної оболонки, як природного та природньо-техногенного середовища, в якому протікає життя. Географія є не тільки джерелом нових відомостей про Землю, а й основою для формування гуманістичного світогляду, виховання дбайливих господарів, любові до рідного краю, набуття умінь і навичок адаптації до навколишнього середовища, адекватної поведінки в ньому.

Загальною метою географічної освіти є формування географічної картини світу. Мета реалізується через розв'язання наступних головних завдань:

- формування цілісного географічного образу Землі через розкриття регіональних та планетарних закономірностей і процесів;
- розкриття ролі географії у вирішенні економічних, екологічних і соціальних проблем суспільства;
- розвиток геопросторового мислення та вміння логічно викладати свої думки, що співвідносяться з реально пізнаними географічними об'єктами;
- обґрунтування доцільності наукового підходу до природокористування, єдності навколишнього середовища, людини та її діяльності в територіальному аспекті;
- формування картографічної грамотності і культури;
- виховання національно-свідомого громадянина, патріота, дбайливого господаря, грамотної, освіченої людини, гуманіста і природолюбця;
- вироблення умінь застосовувати здобуті географічні знання, користуватися джерелами географічної інформації, самостійно шукати, аналізувати та передавати її;
- заохочення до самореалізації своїх здібностей, інтересів та життєвих планів засобами географії.

Структура і зміст географії базується на основі внутрішньопредметних зв'язків гуманізації, гуманітаризації.

Оцінюючи навчальні досягнення з географії необхідно врахувати правильність і науковість викладення матеріалу, повного розкриття понять і

закономірностей, точність вживання географічної та картографічної термінології, ступінь самостійності відповіді, логічність, доказовість у викладенні матеріалу.

Програма складається з таких розділів: вступ, загальна економіко-географічна характеристика світу, регіони та країни світу, структура тесту і формату завдань з географії, зразок тестового білету для вступного іспиту з географії, зразок ключів відповідей, критерії оцінювання вступного іспиту (тести) з географії, література.

На підставі рішення засідання циклової комісії викладачів природничих дисциплін для вступу на навчання за спеціальністю освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» на основі базової загальної середньої освіти, визначено як вступне випробування з географії (тести). Програма складена на основі Державних стандартів.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ	ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ
<p>ВСТУП Предмет соціально-економічної географії світу. Джерела географічних знань. Методи економіко-географічних досліджень. Видатні економ-географи світу.</p>	<p>Вступник: <i>пояснює:</i> що вивчає соціально-економічна географія світу; <i>визначає:</i> завдання курсу; <i>характеризує:</i> джерела географічних знань та методи економіко-географічних досліджень; <i>називає:</i> видатних економ-географів світу; <i>робить висновки:</i> про причини формування історико-географічних регіонів світу.</p>
<p>Розділ І. ЗАГАЛЬНА ЕКОНОМІКО-ГЕОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СВІТУ</p>	
<p>Тема 1. Політична карта світу Сучасна політична карта світу. Відмінність понять «країна», «держава», «залежна країна», «колонія». Класифікація країн за формою правління. Форми адміністративно-територіального устрою. Відмінності федеративних держав. Політичні та економічні системи країн. Типологія держав. Етапи формування політичної карти світу. Міжнародні організації, їх функціональний і просторовий розподіл. Загальнополітичні (ООН, Рада Європи, Європейський Парламент, СНД) та спеціальні (Європейський союз, НАТО, ЮНЕСКО, ФАО та ін.) організації.</p>	<p>Вступник: <i>пояснює:</i> відмінність між поняттями «країна», «держава», «залежна країна», «колонія»; <i>називає і характеризує:</i> основні форми державного устрою та правління країн світу; <i>характеризує:</i> особливості сучасної соціально-економічної типології та регіонального поділу країн світу; етапи формування політичної карти світу; <i>обґрунтовує:</i> основні вектори зовнішньої політики У країни; <i>знаходить і показує</i> на карті держави; <i>оцінює,</i> політико-географічне положення країн; <i>готує повідомлення і робити узагальнення</i> до теми на основі аналізу додаткових джерел географічних знань.</p>
<p>Тема 2. Населення світу Кількість населення. Відтворення населення. Демографічні процеси і демографічна політика. Міграційні процесів і міграційна політика держав. Причини та проблеми зовнішніх міграційних потоків. Мовний і етнічний склад населення. Найпоширеніші мовні сім'ї і групи.</p>	<p>Вступник: <i>називає:</i> кількість населення світу та окремих країн; <i>характеризує:</i>, типи відтворення населення; особливості вікового та статевого складу населення; напрями основних міграційних потоків; структуру зайнятості населення та відмінність її за регіонами; <i>визначає:</i> співвідношення населення за регіонами світу; <i>пояснює:</i> поняття «демографічна політика»</p>

<p>Релігія як явище культури. Світові релігії. Виникнення і сучасне поширення релігійних вчень, Соціальна і професійна структура населення. Трудові ресурси. Проблеми зайнятості й безробіття.</p>	<p>«демографічний вибух», «урбанізація», «субурбанізація», «міграція», «еміграція», «іміграція», «мегалополіс»; <i>описує</i>: найбільші народи та найпоширеніші мови світу, світові релігії; <i>порівнює</i>: темни, рівні, форми урбанізації країн та регіонів; <i>аналізує</i>: текстові, картографічні і статистичні матеріали з метою визначення рис і відмінностей у відтворенні, складі і розміщенні населення різних регіонів світу.</p>
<p>Тема 3. Взаємодія суспільства і природи. Світові природні ресурси Географічне середовище як сфера взаємодії суспільства і природи. Світові природні ресурси. Ресурсозабезпеченість. Природокористування: раціональне і нераціональне. Географія світових природних ресурсів: мінеральних, земельних, лісових, водних, Світового океану, рекреаційних, ресурсозабезпеченості двох окремих країн чи регіонів світу (за вибором).</p>	<p>Вступник: <i>називає</i>: види природних ресурсів; <i>характеризує</i>: поняття «географічне та навколишнє середовище», «антропосфера», «природокористування», «ресурсозабезпеченість»; закономірності розміщення різних видів природних ресурсів; <i>виявляє</i>: закономірності розміщення природних ресурсів; <i>порівнює</i>: співвідношення ресурсозабезпеченості в окремих регіонах чи країнах: світу.</p>
<p>Тема 4. Світове господарство Сучасне світове господарство. Міжнародний географічний поділ праці (МГПП). Етапи формування світового господарства. Поняття «НТР» та її основні риси. Світове господарство в період НІР, вплив на галузеву структуру та територіальну організацію виробництва. Промисловість. Географія основних галузей промисловості світу (енергетика, металургія, машинобудування, хімічна промисловість, лісова і деревообробна промисловість, легка промисловість, харчова промисловість). Світове сільське господарство: значення, внутрішньогалузева</p>	<p>Вступник: <i>Називає</i>: етапи формування світового господарства; <i>характеризує</i>: поняття «міжнародний географічний поділ праці», «НТР»; основні райони розміщення провідних галузей промисловості; головні сільськогосподарські райони світу; <i>визначає</i>: вплив НТР на галузеву структуру та територіальну організацію виробництва; <i>аналізує</i>: за допомогою картографічних і статистичних матеріалів розміщення провідних галузей промисловості світу; <i>робить висновки</i>: про тенденції розвитку транспорту, міжнародного</p>

<p>структура, міжгалузеві зв'язки, аграрні відносини. Найбільші сільськогосподарські райони. Географія світового транспорту. Зовнішні економічні зв'язки. Міжнародний туризм.</p>	<p>туризму, напрями зовнішньоекономічних зв'язків.</p>
<p>Тема 5. Глобальні проблеми людства Поняття про глобальні проблеми людства (війни і миру, екологічну, сировинну і енергетичну, голоду, боротьби зі злочинністю, тероризмом, епідеміями). Роль світової громадськості у їх розв'язанні.</p>	<p>Вступник: <i>характеризує:</i> поняття «глобальні проблеми людства»; <i>аналізує:</i> сутність, причини виникнення, особливості кожної з проблем, можливі шляхи їх розв'язання; <i>оцінює:</i> наслідки прояву глобальних проблем на сучасному етапі розвитку суспільства.</p>
<p>Розділ II. РЕГІОНИ ТА КРАЇНИ СВІТУ</p>	
<p>Тема 1. Країна Європи Загальна характеристика регіону, його склад. Населення, міста. Характеристика господарства країн та значення інтеграційних процесів у його формуванні. <i>ФВН</i>, Географічне положення. Населення і міста. Особливості сучасного розвитку господарства країни. Промисловість. Сільське господарство. Інфраструктура. <i>Велика Британія</i>. Особливості ЕГП, його вплив на розвиток країни. Населення, міста. Характерні риси розвитку економіки індустріальної держави. Значення зовнішніх економічних зв'язків. <i>Франція</i>. Особливості ЕГП. Населення і міста. Провідні галузі господарства. <i>Італія</i>. Особливості ЕГП країни, вплив його на розвиток господарства. Населення, міста. Галузева структура господарства країни, її територіальні відмінності. <i>Держави-сусіди України</i>. Особливості ЕГП країн. Населення, демографічні проблеми. Сучасний стан економіки країн. Галузева структура господарства, їх територіальні</p>	<p>Вступник: <i>називає:</i> склад регіону; <i>характеризує:</i> особливості розміщення та формування населення країн та регіонів, урбанізаційні процеси; <i>обґрунтовує:</i> галузеву структуру господарства країн Європи; <i>складає:</i> комплексну економіко-географічну характеристику країн регіону; <i>робить висновки:</i> про причини високого індустріального розвитку країн Західної Європи; <i>оцінює:</i> значення зв'язків України з державами-сусідами.</p>

<p>відмінності. Зв'язки країн-сусідів з Україною. Практична робота 3 Порівняльна характеристика промисловості ФРН і Франції, Великобританії та Італії (за вибором). Характеристика зв'язків України з країнами-сусідами.</p>	
<p>Тема 2. Країни Азії Загальний огляд. Склад регіону. Різноманітність країн. Особливості господарства. Роль країн Азії в світі. Регіон перехрестя важливих морських комунікацій. Туризм. <i>Японія.</i> ЕГП, історико-культурні особливості країни. Особливості населення країни. Роль НТР в економіці Японії. Галузева і територіальна структура господарства. Спеціалізація країни в світовому господарстві. Зовнішньоекономічні зв'язки. <i>Китай.</i> Особливості розселення, демографічна політика і трудові ресурси Китаю. Особливості економічної політики Китаю, галузі міжнародної спеціалізації. Особливості галузевої структури господарства. Зовнішні економічні зв'язки. Відмінності між Західним і Східним Китаєм; концентрація промислового і сільськогосподарського виробництва в Східному Китаї; <i>Індія:</i> Культурно-історичні особливості країни. Природні умови і ресурси. Розміщення населення і господарства. Роль країни в регіоні та в світі.</p>	<p>Вступник: <i>характеризує:</i> ресурсозабезпеченість окремих країн і регіонів Азії; <i>пояснює:</i> специфіку населення країн Азії, забезпеченість трудовими ресурсами; <i>вказує:</i> на основні риси сучасного стану та розвитку економіки країн Азії; <i>порівнює:</i> особливості господарства різних: за рівнем економічного розвитку країн Азії; <i>називає:</i> особливості територіальної й галузевої структури господарства; <i>оцінює:</i> роль країн Азії в світі</p>
<p>Тема 3. Країни Північної Америки Склад території. Особливості економіко-географічного положення. Сторінки освоєння регіону та формування території США і Канади. Роль переселенців у розвитку економіки регіону. Українська діаспора Канади і США. <i>США.</i> Найбільша за економічним потенціалом та політичним впливом</p>	<p>Учень: <i>називає:</i> склад території регіону; <i>описує:</i> своєрідність ЕГП кожної з країн; <i>визначає:</i> темпи розвитку, особливості галузевої структури та територіальної організації господарства країн Північної Америки; <i>складає:</i> порівняльну характеристику</p>

<p>країна сучасного світу. Населення; закономірності зростання, етнічний склад; трудові ресурси, соціальна структура суспільства. Процеси урбанізації. Галузева та територіальна структура господарства, галузі міжнародної спеціалізації. Найбільші промислові та сільськогосподарські райони. Специфіка зовнішніх економічних зв'язків США. <i>Канада</i>. ЕГП. Особливості розміщення населення. Українці в Канаді. Найбільші міські агломерації. Господарство Канади. Роль країни в міжнародному географічному поділі праці.</p>	<p>галузевої структури і спеціалізації промисловості країн регіону та окремих регіонів у межах однієї країни.</p>
<p>Тема 4. Країни Латинської Америки Центральна та Південна Америка. ЕГП та склад території. Політична карга. Різноманітність країн (за розмірами території, кількістю населення, адміністративно-територіальним устроєм, формою правління, рівнем економічного розвитку тощо). Особливості населення. Основні риси географії сільського господарства, промисловості, транспорту. Екологічні проблеми. Участь регіону в міжнародному географічному поділі праці</p>	<p>Вступник: <i>вказує:</i> на історико-політичні процеси, що відбуваються в регіоні; <i>характеризує:</i> <i>забезпеченість</i> окремих країн природними ресурсами, основні риси сучасного стану розвитку економіки; <i>вказує:</i> на специфіку складу населення та системи розселення; <i>називає:</i> гарячі точки регіону; <i>пропонує,</i> шляхи розв'язання конфліктів.</p>
<p>Тема 5. Країни Африки, Австралії та Океанії Загальний огляд. Склад території. Різноманітність країн. Історія формування політичної карти. Характерні риси населення, типи розселення та урбанізації в країнах Африки. Природно-ресурсний потенціал та його використання. Особливості територіальної та галузевої структури господарства країн Африки. Найбільші країни. <i>Австралія</i>. Особливості розміщення населення, найбільші міські агломерації. Особливості економічного розвитку. Географія промисловості, сільського господарства, транспорту, і</p>	<p>Вступник: <i>називає:</i> регіони Африки та найбільші країни; <i>вказує:</i> на історико-географічні особливості розвитку країн Африки, Австралії та Океанії; <i>описує:</i> загальні риси ЕГП, населення, природно-ресурсного потенціалу країн регіонів; <i>визначає:</i> особливості галузевої структури та територіальної організації господарства країн регіонів; роль країн Африки, Австралії та Океанії в світі; <i>аналізує:</i> причини економічної</p>

<p>ресурсів. Етнічна карта регіону. Роль країни в МГП. Зовнішні зв'язки. <i>Океанія</i>. Специфіка ЕГП. Роль Нова Зеландія і острівні країни Тихоокеанського регіону. Політична карта. Особливості розвитку малих острівних держав.</p>	<p>відсталості та бідності багатьох країн Африки.</p>
<p>Узагальнення. Всесвітні економічні відносини Форми всесвітніх економічних відносин. Інтернаціоналізація, інтеграція, інформатизація та глобалізація як найважливіші тенденції розвитку світового господарства.</p>	<p>Вступник: <i>називає:</i> основні форми всесвітніх економічних відносин; <i>характеризує:</i> сучасні тенденції розвитку світового господарства та взаємовідносин між країнами; <i>аналізує:</i> наслідки економічних відносин між країнами та групами країн світу.</p>

Структура тесту й формати завдань з географії

1. Вступний іспит з географії здійснюється в письмовій формі. Кожна особа, яка проходить тестування, отримує індивідуальний екзаменаційний комплект.

2. Частина 1 тесту містить завдання початкового рівня складності, частина 2 – завдання середнього рівня, частина 3 – завдання на відповідність. На виконання тесту відведено 180 хвилин.

3. До екзаменаційного тестового завдання вміщені такі форми завдань:

А) завдання з вибором однієї правильної відповіді (складається з інструкції та кількох варіантів відповідей, з яких потрібно один правильний);

Б) завдання на встановлення відповідності (складається з інструкції та двох колонок, у яких частини матеріалу позначено буквами і цифрами. Треба співвіднести цей матеріал і в таблиці поряд з буквою записати відповідну цифру. При цьому треба мати на увазі, що один чи кілька рядів є зайвими).

ЗРАЗОК ТЕСТОВОГО БІЛЕТА ДЛЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ГЕОГРАФІЇ

Білет №25

Частина 1

Завдання 1-10 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Кожна правильна відповідь оцінюється в 10 балів.

1. Вкажіть державний лад Японії:

- А) Конституційна монархія
- Б) емірат
- В) абсолютна монархія
- Г) республіка

2. До розвинутих країн відносять:

- А) Непал
- Б) Канаду
- В) Афганістан
- Г) Перу

3. До країн, що розвиваються, відносять:

- А) Еквадор
- Б) Австралію
- В) Італію
- Г) Японію

4. Яка з країн не має безпосереднього виходу до моря?

- А) Афганістан
- Б) Італія
- В) Туреччина
- Г) Чилі

5. Які з перерахованих країн є конституційними монархіями?

- А) ФРН
- Б) Іспанія
- В) Мадагаскар
- Г) Колумбія

6. Яка з перерахованих країн знаходиться в двох частинах світу?

- А) Індія
- Б) Панама
- В) Камерун
- Г) Японія

7. Яка з перерахованих країн знаходиться на 2-х материках?

- А) Греція
- Б) Ісландія
- В) Росія
- Г) Єгипет

8. До унітарних держав світу належать:

- А) Індія
- Б) Франція
- В) Італія
- Г) Чилі

9. До федеративних держав світу належить:

- А) Болівія
- Б) Росія
- В) Греція
- Г) Єгипет

10. Високий рівень народжуваності характерний для...

- А) Австралії
- Б) Японії
- В) Нової Зеландії
- Г) Мексики

Частина 2

У завданнях 11-15 слід вказати у пропущених стрічках правильну відповідь. Кожна правильна відповідь оцінюється в 10 балів.

11. Назвіть 4 внутрішньоконтинентальні країни у Європі:

- А)....
- Б)....
- В)....
- Г)....

12. Назвіть 4 острівних країни у Європі:

- А).....
- Б).....
- В).....
- Г).....

13. Назвіть 4 міжнародні організації:

- А).....
- Б).....
- В).....
- Г).....

14. Які кількісні зміни відбулись останнім часом на політичній карті світу?

1).....

2).....

15. До найпоширеніших мов світу належать: німецька, англійська, іспанська, китайська, хінді. Розставте їх у порядку зменшення.

1 -

2 -

3 -

4 -

5 -

Частина 3

У завданнях 16-20 слід вірно знайти відповідність і вказати її.
Кожна правильна відповідь оцінюється в 10 балів.

16. Напишіть біля назв автомобільних фірм назви країн, де вони виникли

1) «Рено»

а) Німеччина

2) «Фольксваген»

б) Франція

3) «Опель»

в) Чехія

4) «Мерседес» - ...

5) «Шкода» - ...

1	
2	
3	
4	
5	

17. Вкажіть, які пам'ятки світової культури в країнах Західної Європи розміщені в яких країнах.

1) Ейфелева вежа

а) Париж

2) Лувр

б) Рим

3) Колізей

в) Лондон

4) Тауер

1	
2	
3	
4	

18. Вкажіть відповідність країни до вирощуваної сільськогосподарської культури

1) Данії

а) зернові

2) Іспанія

б) троянди

3) Італії

в) маслини

4) Болгарії

г) мандарини

1	
2	
3	
4	

19. Визначте якій країні відповідає віросповідання

1) Індія	а) мусульманство
2) Саудівська Аравія	б) індуїзм
3) Італія	в) іудаїзм
4) Ізраїль	г) християнство

1	
2	
3	
4	

20. Визначте, які галузі спеціалізації переважають в країнах

1). Німеччина	а) точне приладобудування
2). Еквадор	б) машинобудування
3). Індія	в) металургія
4). Південна Корея	г) вирощування тропічних культур

1	
2	
3	
4	

Ключі відповідей

Білет №25

1. А

2. Б

3. А

4. А

5. Б

6. Б

7. В

8. Б

9. Б

10.Г

11. (Швейцарія, Австрія, Словенія, Угорщина, Чехія, Словаччина, Люксембург, Ліхтенштейн, Сербія)

12.(Ірландія, Ісландія, Мальта, Великобританія, Кіпр)

13.(НАТО, ООН, ОПЕК, АСЕАН, ФАО)

14.(Переділ територій, зміни кордонів, приєднання земель)

15. 1)китайська

2) хінді

3)англійська

4)іспанська

5)німецька

16.

1	б
2	а
3	а
4	а
5	в

17.

1	а
2	а
3	б
4	в

18.

1	а
2	г
3	в
4	б

19.

1	б
2	а
3	г
4	в

20.

1	б
2	г
3	в
4	а

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

ВСТУПНОГО ІСПИТУ (ТЕСТИ) З ГЕОГРАФІЇ

1. До 109 балів – вступник не володіє фактичним матеріалом, не орієнтується в природничих явищах. Тест не складено.
2. 110-125 балів – вступник може назвати одну-дві країни, дати, географічні об'єкти, дати коротку характеристику природного явища; має загальне уявлення про політичну і фізичну, недостатньо володіє умінням визначати географічні поняття і терміни.
3. 126-150 балів – вступник відтворює основний зміст поставленого питання, визначає окремі ознаки географічних понять, явищ, дає стислу характеристику ЕГП, ПРП, країни, материка.
4. 151-175 балів – вступник у цілому послідовно й логічно відтворює програмний матеріал, виявляє розуміння географічної термінології, дає загальну характеристику подій і явищ природи, суспільства (причини, наслідки, значення), узагальнює окремі факти і формулює висновки .
5. 176-200 балів – вступник виявляє глибокі і міцні, знання, вільно висловлює власні судження і переконливо їх аргументує, аналізує географічну інформацію, співвідносить географічні процеси і явища на планеті.
6. При виправленні, закреслюванні чи наявності двох відповідей питання не зараховується і відповідна кількість балів знижується на 10.

ЛІТЕРАТУРА

1. Географія України: Навчальний посібник /За ред. проф. В.Б.Не-коса. — Харків, 1993. — 184 с.
2. Заставний Ф. Д. Географія України: У 2 кн. — Львів: Світ, 1994. — 472 с.
3. Максаковский В. П. Географическая картина: 230 «каналов углубления» к курсу «Экономическая и социальная география мира» (10 класс). — Ярославль, 1996. — 320 с.
4. Програми для середньої загальної освітньої школи. Географія 5—10 класи. Основи економічних знань. 11 клас. — К.: Перун, 1996 — 222 с.
5. Соціально-економічна географія України: Навчальний посібник /За ред. проф. О. І. Шаблія. — Львів: Світ, 1994. — 608 с.

